

УДК 658.15:65.011.3

Бандурка Андрій Борисович

*студент кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки
Київського національного університету технологій та дизайну*

Bandura Andrii

*Student of Department of Finances and Economic Security of the
Kyiv National University of Technology and Design*

Алимов Олександр Миколайович

*доктор економічних наук, професор,
академік Національної академії наук України,
професор кафедри фінансів та фінансово-економічної безпеки
Київський національний університет технологій та дизайну*

Alymov Oleksandr

*Doctor of Economic Sciences, Professor,
Academician of the National Academy of Sciences of Ukraine,
Professor of Department of Finances and Economic Security
Kyiv National University of Technology and Design*

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КРИЗИ

MANAGEMENT OF ENTERPRISE FINANCIAL SAFETY IS IN THE CONDITIONS OF CRISIS

Анотація: У статті розглядається обґрунтування суті фінансова безпека підприємства, досліджується основна проблематика управління фінансової безпеки в сучасних умовах. Також розкривається питання основних чинників формування кризи та стратегічні напрямки управління фінансовою безпекою підприємства для їх подолання.

Ключові слова: управління фінансовою безпекою підприємства, економічна криза, стратегічні напрямки діяльності.

Summary: *In the article is examined financial safety of enterprise, the basic range of problems of management of financial safety is investigated in modern terms. Also the question of basic factors of forming of crisis and strategic directions of management of enterprise financial safety open up for their overcoming.*

Key words: *management of enterprise, economic crisis, strategic directions of activity, financial safety.*

Постановка проблеми. В сучасному середовищі ринкової економіки, кожне підприємство перебуває в умовах жорсткої конкурентної боротьби та в несприятливих політико-економічних умовах, обтяжується загальнодержавною фінансовою кризою. Це зумовлює потребу в використанні ефективних інструментів управлінської діяльності з боку забезпечення фінансової безпеки підприємства для завчасного попередження та подолання кризових ситуацій.

Raising of problem. In the modern environment of market economy, every enterprise is in the conditions of hard competitive activity and in unfavorable economic terms, burdened by a national financial crisis. It predetermines a requirement in the use of effective instruments of administrative activity from the side of providing of financial safety of enterprise for the done early warning and overcoming of crisis situations.

Метою статті є теоретичне обґрунтування управління фінансової безпеки підприємства на базі його складової механізмів подолання загальнодержавної фінансової кризи.

Article goal there is a theoretical ground of management of financial safety of enterprise on the base of his constituent of mechanisms of overcoming of national financial crisis.

Виклад основного матеріалу дослідження. Проблема фінансової безпеки підприємств в сучасних умовах кризи стає все більш актуальною. Складні швидко змінні соціально-економічні та політичні умови у країні

вимагають від підприємств постійної готовності до адаптації та відповідних дій по попередженню негативного впливу загроз та по усуненню наслідків їх негативного впливу.

Управління фінансовою безпекою підприємства означає систему методів і принципів розробки й реалізації управлінських рішень направлених на захист пріоритетних переважно фінансових інтересів підприємства.

Поняття фінансової безпеки підприємства включає взаємодію декількох аспектів:

- забезпечує стійкість, платоспроможність і ліквідність в довгостроковому періоді;
- задовольняє власні потреби у фінансових ресурсах для стабільного виробничого процесу;
- забезпечує оптимальну фінансову незалежність;
- спроможне протистояти різноманітним небезпекам і загрозам, які прагнуть спричинити фінансові шкоди;
- забезпечує достатню лояльність та гнучкість при прийнятті управлінських рішень;
- забезпечує захищеність фінансових інтересів компанії.

Розробка методики управління системою фінансової безпеки підприємства, визначення основних її індикаторів та інструментів забезпечення, створення стратегії фінансової безпеки і виконання усіх вимог даної стратегії дозволить підприємству запобігти збитку від негативних впливів на його безпеку в різних аспектах фінансово-господарської діяльності, а також забезпечить контроль і балансування доходів і витрат [1, с. 2].

Головна мета управління фінансовою безпекою підприємства спрямована на вирішення наступних трьох найбільш загальних задач:

- установлення системи головних фінансових інтересів, що вимагають захисту в процесі фінансового розвитку підприємства;

- визначення та прогнозування внутрішніх та зовнішніх загроз реалізації фінансових інтересів підприємства;
- забезпечення ефективної нейтралізації загроз фінансовим інтересам підприємства [1, с. 1].

Загальне визначення мети дозволяє встановити, що управління фінансовою безпекою підприємства уособлює досягнення високої фінансової стійкості підприємства та захист його фінансово-економічних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз для забезпечення стійкого розвитку в довгостроковому періоді. Управління фінансовою безпекою підприємства можна забезпечити двома напрямками які тісно взаємодіяти між собою (рис. 1.1)

Рис. 1.1. Зміст управління фінансовою безпекою підприємства

Зазначено раніше, що будь-яке підприємство яке здійснюючи свою діяльність в конкурентних умовах та середовищі загальнодержавної кризи

має тенденцію до зниження загальних показників від фінансової діяльності. Така тенденція зобов'язує підприємство розробити стратегію антикризового управління фінансовою безпекою.

Висока ймовірність виникнення і розвитку кризи в процесі діяльності будь-якого підприємства зумовлює необхідність здійснення спеціалізованого антикризового управління.

Антикризове управління є складовою менеджменту підприємства в цілому, яка використовує його кращі прийоми, засоби та інструменти, орієнтується на запобігання можливим ускладненням у діяльності підприємства, забезпечення його стабільного успішного господарювання. Можливість антикризового управління визначається насамперед людським фактором. Тільки усвідомлена діяльністю людини дозволяє шукати та знаходити шляхи виходу з критичних ситуацій, концентрувати зусилля для розв'язання найбільш складних та болючих проблем, накопичувати досвід переборення криз та творчо використовувати його з урахуванням реалій поточної макроситуації та особливостей господарської системи підприємства.

Інший підхід пов'язує антикризове управління з самоорганізацією системи на базі активного та кваліфікованого, насамперед внутрішнього, менеджменту. Його основні процедури повинні застосовуватися не тоді, коли єдиним засобом управління є зовнішнє регулювання його діяльності, а постійно, не допускаючи входження в кризовий період, по можливості обмежуючись гомеостатичними перетвореннями, тобто превентивними діями. Таким чином, внутрішнє антикризове управління повинно здійснюватися протягом усього життєвого циклу підприємства і розглядатися не як тимчасовий захід, а постійна складова системи менеджменту.

Хибними представляються також обмеження періоду антикризового управління ситуацією банкрутства та специфічними управлінськими зусиллями, які здійснюється в перебігу зовнішнього управління

підприємством арбітражними керуючими, котре пропонується окремими дослідниками, оскільки кризові явища потребують відповідного реагування суттєво раніше початку ініціювання відповідних судових процедур [2, с. 2-3].

Висновки. Узагальнюючи вищенаведене, можна зробити висновок, що управління фінансова безпека в умовах кризи основна складова економічної безпеки підприємства в сучасних ринкових відносинах, яка дозволяє в майбутньому забезпечити прибутковість, фінансову стійкість, незалежність, ліквідність та платоспроможність. Допомагає своєчасно визначити і усунути внутрішні та зовнішні небезпеки.

Допомагає в розробці та прийнятті стратегічних фінансових планів розвитку підприємства

Головна задача функціонування підприємства в складних умовах кризи визначається здатністю приносити достатній прибуток у поточному та перспективному періоду.

Боротьба підприємства за виживання у умовах кризи вимагає створення гнучкої системи управління фінансовою безпекою підприємства.

Процес управління фінансовою безпекою підприємства потребує розроблення дієвого ефективного механізму, компонентами якого є сукупність фінансових інтересів підприємства, управлінський персонал, технологія управління, принципи і методи управління, фінансові інструменти.

Література

1. Губарик О. М., Перехрест І. К. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства в умовах кризи, 2017 р. - с. 1-3.
2. Бережна Е. В. Антикризове управління підприємством, 2017 р. - с. 2-4.
3. Аванесова Н. Е., Валковська Г. І. Формування механізму стратегічного розвитку фінансово-економічної безпеки підприємства, 2017 р. - с. 1-4.